

Monica Sabolo s-a născut la Milano și a crescut în Geneva, Elveția, unde și-a făcut și studiile. A lucrat în redacțiile revistelor *Voici*, *Elle* și *Grazia*. A debutat ca scriitoare la 29 de ani, cu *Le Roman de Lili* (2000). Au urmat *Jungle* (2005), *Tout cela n'a rien à voir avec moi* (2013), roman distins cu *Prix de Flore*, *Crans-Montana* (2015), câștigător al *Grand prix SGDL* pentru roman, și *Sora mea, Summer* (*Summer*, 2017), nominalizat la Premiul Goncourt și la Premiul Interallié și finalist la Premiul Goncourt al liceenilor.

Monica Sabolo

SORA MEA, SUMMER

Traducere din limba franceză
MONA APA-SLUJENCO

LITERA®
București
2019

În visele mele, lacul apare întotdeauna. În vara în care s-a întâmplat, vara aceea din care nu mi-a rămas nimic întipărit în minte, sau poate doar câteva imagini, ca niște instantanee clare și strălucitoare, în luna iulie a acelui an în care viețile noastre s-au schimbat pentru totdeauna, era atât de cald, încât peștii ieșeau din adâncurile lacului Léman. Stăteai pe mal și, privindu-le la suprafață contururile întunecate, ce amintea de niște monștri asfixiați, îți puteai lesne închipui gura lor pe dinăuntru, carnea trandafirie, dezgustătoare.

După spusele doctorului Traub, la care am început să merg de două ori pe săptămână, în urmă cu trei luni și jumătate – trei luni de când îi văd fruntea jilavă, părul mult prea retras de pe frunte, oare în cât timp va cheli, în doi, trei, poate patru ani? –, peștii aceștia care-mi tot apar în vis ar putea să mă simbolizeze chiar pe mine. Senzațiile mele de asfixiere. De sufocare.

Douăzeci și patru de ani și treisprezece zile, atât a trecut de când s-a întâmplat.

Douăzeci și patru de ani și treisprezece zile de când nu-mi amintesc nimic, doar câteva flash-uri, o explozie de alb și lumină, și apoi, nimic altceva.

Pești negri, vâscosi. Ferigi fosforescente, aplatizate.

Prietenele surorii mele, cu părul maturându-le umerii goi, în ritmul mișcărilor capului, o căuta toate pe Summer, strigând-o pe nume.

În visele mele, suprafața strălucește ca o oglindă menită să creeze o iluzie optică sau ca un vitraliu. Apa arată ca și cum ar fi înghețată și caldă în același timp.

Îmi vine să sar, să mă duc să văd; dar peștii sunt negri, plantele se întind ca niște tentacule. Filamente suple, lucitoare, legănate de curenți.

Uneori, Summer este și ea acolo, inertă, chiar la suprafața apei. Are ochii larg deschiși. Încearcă să spună ceva, sau poate să respire. Părul, unduit de curenți, pare viu. Întind mâna, ating ușor cu degetele oglinda apei. Ea însă

nu este acolo, sunt doar algele care-i schițaseră silueta. Sau alteori este un animal, întunecat, agil, care se tărăște pe sub apă, printre pietre.

Și totuși, eu știu că ea trăiește acolo.

Din acea zi, acea zi de iulie în care sora mea m-a lăsat să le însoțesc la picnic, pe malul lacului – *ferigi imense, fluorescente, stânci umede, alunecoase* –, pe ea și pe prietenele ei – *cascade de șuvițe despletite, bikini stridenți, unghii lăciute, un degradé în nuanțe de roz, roșu, corai, în prim-plan* –, nu m-am gândit prea mult la ea. Mai deloc, oricât de straniu și de uluitor ar putea părea.

Cu toate acestea, am adorat-o. În fotografiiile cu clasa n-o vedea decât pe ea, ea era fata aceea frumoasă, cu un surâs sincer, cu părul incredibil de blond, genul de fată de care toți băieții sunt îndrăgostiți. În poze, eu sunt mereu undeva într-o parte, ușor mai la distanță, cu aerul meu de psihopat.

Sora mea, Summer, născută chiar la începutul verii.

Sora mea, Summer, dispărută vara. La nici trei săptămâni de la aniversarea ei. În vara în care împlinise nouăsprezece ani.

*

Mama spunea că la naștere Summer avea părul atât de deschis la culoare, încât părea plăsmuit din lumină.

Mama, care nu vorbea engleză și n-a dat niciodată semne de romanticism, alesese pentru fiica ei un prenume de majoretă, de vedetă pop californiană. Un prenume care evoca un câmp de flori, peste care zboară fluturi stacojii. Sau o corvetă strălucitoare ce se îndrepta rapid spre coasta stâncoasă a oceanului.

Sora mea semăna, fără doar și poate, cu o regină a frumuseții din serialele americane, cu fetele acelea debordând de sănătate, cu gambe elastice, dinți de un alb neverosimil și o sclăpire însesizabilă în ochi, trădând suferința sau nenorocirea. Fetele acelea care au visuri prea mari pentru ele sau care stârnesc în inimile băieților o durere, ceva ce frizează resentimentul, și care o sfârșesc în portbagajul unei mașini de teren, în adâncul unei păduri.

Cu siguranță, ideile astea melodramatice mi-au venit doar pentru că ea nu mai este printre noi. Nu mă gândisem niciodată la astfel de lucruri când viața noastră era doar viață, când

își urma cursul ce părea a fi etern. În anii aceia, ea era pur și simplu sora mea mai mare, pe care o adoram, care bea cu paiul milkshake-uri de ciocolată, machiată cu albastru pe la ochi, sora mea care atrăgea chicotelile pline de uluire ale băieților de la mine din clasă, neliniștea lor („Glumești, e soră-ta?“, „Auzi, Wassner, tu visezi că i-o tragi soră-tii?“, „Sigur nu ești înfiat?“).

Eu sunt dovada vie că putem trăi fără ființele pe care le iubim cel mai mult, chiar fără acele care țin la un loc milioanele de fragmente minuscule din care suntem alcătuși. Ființele aceleia pe care suntem îngroziți că le-am putea pierde, deoarece ne dau senzația că suntem reali sau că, cel puțin, nu suntem cu totul străini de această lume, pentru că mai apoi, după ce le-am pierdut, nici să nu ne mai gândim la asta.

Habar n-am unde este ea, după cum nu știu nici ce s-a întâmplat cu adolescentul acela slăbănog și neliniștit în vîrstă de paisprezece ani care eram pe atunci. Poate că sunt împreună, într-un univers paralel în care ajungi trecând printr-o oglindă sau străbătând înnot suprafața unei piscine.

*

Noaptea, Summer îmi vorbește pe sub apă. Gura îi este deschisă, fremătând precum cea a peștilor negri.

Vino să mă cauți, te rog, Benjamin! Sunt aici, chiar aici, vino să mă cauți! Te rog, te rog! Ca o șoaptă, susurul apei. *Sunt aici...*

Doctorul Traub, care zâmbește des – prea des, de parcă ar ști totul, de parcă ar ști unde este ea, zâmbetul acela, buzele acelea cărnoase, strânse, ce par să țină ascunse secretele vieților noastre – doctorul Traub zice că e de înțeles. N-am reușit niciodată să asimilez informația.

„E clasic“, spune doctorul Traub.

Clasic? Să-ți pierzi sora într-o clipită? Râde, aleargă printre ierburile mai înalte ca ea, și apoi dintr-o dată totul se sfărșește, nu e moartă, sau o fi, nu se știe, nimeni nu-și pune întrebarea, nimeni n-a înțeles, abia s-a întâmplat, sau poate că n-a fost decât un vis, a dispărut pur și simplu, după un copac, și apoi nimic, timp de douăzeci și patru de ani și treisprezece zile, undeva, în adierea vântului, printre copaci, în apă. Unde *altundeva*?

Încuviajtez, îmi aştept rețeta (Deroxat, 50 mg pe zi, Xanax, 4 mg pe zi), nu știu ce

înseamnă asta. Îi văd părul, care pare ud, de parcă de-abia s-ar fi întors de la scăldat, și care bate în retragere, surâd, e ca o a doua natură pentru mine. Doctorul Traub surâde și el, mulțumit parcă de turnura pe care a luat-o conversația, mulțumit că totul e normal, ca și cum am fi pe calea cea bună. O, Doamne!

Doctorului Traub îi place când îi vorbesc despre visele mele. Își îndreaptă spatele în fotoliul său și aproba din cap, având, fără îndoială, impresia că mă citește. Ai zice că e stăpânul proiecțiilor nocturne, că domnește asupra nopții, asupra apelor adânci în care înot eu, asupra pădurilor acvatice care ies la suprafață, asemănătoare cu niște șuvițe de păr încâlcite.

Eu știu că doctorul Traub n-a fost niciodată în acel loc. Nimeni n-a fost. Nici eu, care călătoresc uneori în această lume, purtat de apele întunecate, sau poate în spațiu, în vara aceea în care aerul este atât de dens încât ridică trupurile, le poartă cu sine într-o mișcare lină, ca o barcă dusă de curenți, nici eu, acolo, nu sunt decât un simplu oaspete. Mă trezesc cu un gust metalic sau clisos în gură, iar silueta lui Summer se evaporă, și odată cu ea, lumea

întreagă. Se dispersează în milioane de particule. Stropi de cenușă căzuți dintr-un cer imens, retrasând timpul, întâmplările petrecute și cele care vor urma și topindu-se în beznă, pulberea nopții în noapte.

Totul a început cu patru luni în urmă. În primele zile ale lui aprilie, aerul era atât de transparent, încât, de la ferestrele biroului meu situat la etajul opt al turnului UBS din cartierul Eaux-Vives din Geneva, aveam senzația că aş putea să-l ating cu degetul. Mi se părea că fântâna Jet d'Eau era la numai un braț distanță, vedeam detaliile fremătărilor sale, apa căzând într-o spumă mătăsoasă, ca o cremă fină, ca şampania sau ca un enorm jet de spermă. Zugrăviseră în weekend, iar mocheta bej, groasă, degaja aroma delicată a produselor de întreținere al căror albastru translucid evocă un cer de primăvară sau o moarte igienică. Ferestrele erau atât de curate, că păreau să nu existe – într-o zi, va trebui să mi se explice motivația nevrotică a maniei de a eradică orice urmă de murdărie, motivație ce însuflarește în asemenea măsură această țară, încât ai zice că până și ideea de degradare, de putreziciune,

chiar dacă-i vorba doar de amprenta unui deget, este de nesuportat, o amenințare, o pădure întunecată la porțile cetății, prin care mișună fiare sălbatrice, creaturi ale tenebrelor.

În cameră plutea un iz chimic, miroslul acela nesănătos și pătrunzător al vopselei. Priveam cerul, translucid ca inima unui zeu, pereții despărțitori ai biroului meu, care păreau făcuți dintr-o materie friabilă, dezgustătoare – papier mâché? o magmă de firimituri, de oase de pasăre? – și apoi podeaua a început să se miște, încăperea se rotea pe oglinda strălucitoare a lacului, iar, pentru o clipă, am văzut reflectându-se în ea lumea întreagă.

Mama se plimbă de colo colo prin fața scării principale a casei din Bellevue, pe malul apei. Miroslul de vopsea proaspătă îmi pătrunde în plămâni. Miroslul acesta. E pretutindeni, în toate încăperile; în cele șase camere, în cele două saloane care comunică, în bucătărie, pe scara dublă, monumentală. „Totul va fi bine“, îmi spun, și privesc surâsul mamei. Tata zâmbește și el, are mâncile suflecate, face semne ample cu mâna către prietenii care sosesc în barca cu motor – tinere superbe, în costum de baie, bărbați care seamănă cu tata,

puternici, strălucitori, unul dintre ei conduce barca, descheiat la cămașă, trăgând dintr-un trabuc. Amarează la pontonul care dă direct în grădină, sar pe mal, peste parapetul tapițat cu mușchi negru fărâmicioși la atingere. Trec pe sub arcadele metalice ale micului pavilion muzical, unde Summer adoră să cânte, murmurând ca pentru sine, au brațele încărcate de sticle de vin și de prosoape, sunt desculți și cu părul ud.

Tata, cu zâmbetul său triumfător, cu orgoliul viril, mama, radioasă, în rochia ei semi-transparentă, și Summer, în pantaloni scurți și maiou, cu o coadă de cal prinsă sus, în vârful capului, legânându-se între omoplați, un soi de copie miniaturală, delicată a mamei, toți trei radiază – Doamne, cât îi iubesc, mi se umflă inima-n piept, un balon de hârtie – familia mea... Sunt chiar mai frumoși decât oaspeții, cum stau acolo pe peluză, deși toți necunoscuți aceștia sunt impresionanți, fetele, cu picioarele lor lungi, lucind în soare, cu pielea nudă, mai mult decât nudă, bărbații, cu câte un pahar în mâna, descheiați la cămași. Fața de masă din olandă a fost aşternută peste masa lungă din grădină, sub plopul ale cărui ramuri se